

Пише: др Предраг М. Вајагић

Стиже кадар за сва времена и крајеве

Одмах по изборима 1935. године, влада Милана Стојадиновића је формирала партију од снага на које се ослањала – Југословенску радикалну заједницу. Свим бановима, па и Дунавском Милојку Васовићу, стигло је писмо министра Антона Корошеца који истиче *благовртно* деловање владиног курса демократизације, али без злоупотребе попуштања и непоколебљиво стојећи као чувар ауторитета државе.

За то време су по Дунавској бановини на опозиционим зборовима врло активни били демократе и земљорадници. Тако је у Сомбору Драгољуб Јовановић, вођа левог крила Савеза земљорадника, присталицама указао на спремност Влатка Мачека на сарадњу са Србима у оквирима државних граница. Намере опозиције нису биле рушилачке, како је то представљала власт, већ су имале за циљ стварање задовољног народа и јаке државе. Но, у Јовановићевом ангажману, лидер демократа Љубомир Давидовић видео је намеру да оснује нови сељачки покрет, који би се касније удружио с Мачековом Хрватском сељачком странком. Мада се опозиција показала спремна на одлучнију борбу за демократизацију државе те решавање политичких и социјалних проблема, јавно је манифестована неслога водећих људи. Њихова хетерогеност је показивала да нису извукли поуке промашене политике претходних времена.

Оно што нису успела страначка руководства у Београду, оствариће се у Војводини постизањем високог степена политичког јединства и све чешће се јављала идеја о стварању чврстог опозиционог блока, с изразито војвођанским обележјем. За то су се нарочито залагале самосталне демократе и демократе, док је радикалима био ближи покрет у којем би у основи сачували свој страначки идентитет. Ипак, на конференцији опозиционих првака одржаној 7. августа у Новом Саду прихваћена је форма Војвођанског фронта као покрета.

Програм Фронта, дефинисан у 11 тачака, у првој констатацији да је народ једини извор власти и да над њим нико не може бити, а друга тачка је одређивала будуће уређање државе на федеративној основи, при чему ће једна од јединица бити Војводина, укључујући Банат, Бачку, Барању и Срем. Од опозиционих пречанских првака нарочито је био агилан Душан Бошковић, који је на зборовима истицао катастрофалан економски положај Војводине, проузрокован пореским преоптерећењем. Уз то су је водили најгори чиновници, који су је довели до материјално-моралне пропасти. Посебан револт је изражен јер су од 1918. из Војводине изабрана само три министра и један бан. Међутим, појава Војвођанског фронта и карактер његовог програма нису добро примљени међу вођама србијанске опозиције због федералистичког концепта уређења.

Да објасне своје циљеве, представници Фронта су се састали с председником демократа Давидовићем, који је после састанка упутио циркуларно писмо политичким пријатељима и изнео свој став да побуде које су покренуле део Војвођана да захтевају самоуправу разумљиве, али се не чине рационалним јер је предуслов за здрав живот земље споразумно решење хрват-

Предизборни плакат противника Влатка Мачека

ског питања. Закључено је да Војвођани треба да буду стрпљив и дисциплинован део Удружене опозиције у борби за реформе које ће донети боље услове за све.

Политичка дешавања у земљи и Дунавској бановини, а нарочито Војводини, нису ишла на руку Васовићу. За организовање ЈРЗ-а у његовој бановини Стојадиновић је желео да задужи себи лојалног бана. Зато је у септембру Васовића послао у пензију, мада је тек напунио 50 година. Кад је напуштао Нови Сад, велики број пријатеља и представника Банске управе му је приредио опроштај. Лист „Дан“ је истакао да је током свог кратког рада на високом положају стекао у свим слојевима грађанства велико поштовање и симпатије. Према свом чиновништву био је добар и правичан шеф те сви жале што одлази. Не зна се да ли се више бавио политиком, а преминуо је у Београду, у 96. години 1981.

Наследио га је Светислав Пауновић, рођен у породици чачанског пароха 1880. Одшколовао се и Правни факултет завршио у Београду, па након краће службе писара у Ваљево, отворио адвокатску канцеларију у Шапцу. Након балканских ратова је постављен за окружног начелника у Куманову. Током Великог рата је владин делегат у Ници задужен за бригу о избеглицама, а по његовом окончању опет је у Куманову на старој функцији, па потом у Ужицу. Поделом земље на жупаније Видовданским уставом 1921, постаје челник области Ужица, Бањалуке, Смедерева и подунавске, а с места државног саветника је пензионисан 1932. Припадао је Радикалној странци, једно време као члан Главног одбора. Активирач је указом краљевских намесника на предлог Стојадиновића и именован за бана у Новом Саду.

Опозициони Војвођански фронт је иритирало што им престони Београд шаље најгоре чиновнике да изазову материјално-моралну пропаст, а од 1918. из Војводине су изабрана само три министра и један бан Дунавске бановине